

Výživa u termických úrazů [Nutrition in Thermic Injury].

Bc. ZEMANOVÁ, Markéta, DiS.

Praha, 2017. Počet stránek 84, 2. Diplomová práce (Mgr.)

Univerzita Karlova, 1.lékařská fakulta

Obor: Nutriční specialista

Vedoucí práce MUDr. Robert Zajíček, Ph.d

Abstrakt

V teoretickém úvodu je popsána historie popáleninových úrazů, včetně historie výživy, kritéria dělení popáleninových úrazů, přednemocniční péče a role jednotlivých členů multidisciplinárního týmu, především role nutričního terapeuta. Extrémní hypermetabolismus, který přetrvává i více než rok od úrazu, modifikuje doporučení pro výživu, nejen z hlediska potřeby energie a makronutrientů, ale i mikronutrientů. Je kladen důraz na optimální formu a cestu podání, což se odráží v konkrétních dietních opatřeních na Klinice popáleninové medicíny. Práce shrnuje specifické aspekty výživy pacientů s rozsáhlými termickými úrazy. Cílem praktické části bylo porovnat dynamiku sérových hladin selenu u dvou skupin pacientů při rozdílném typu dávkování a cestě podání ve vztahu k nutriční péči u kritických popáleninových úrazů. V praktické části jsou srovnávány dvě skupiny dospělých pacientů s rozsáhlým popáleninovým traumatem. Indikační kritéria skupin byly věk 18-65 let, rozsah popálené plochy 20 - 45% II a III. stupně, hodnota ABSI, pacienti primárně přijatí na Jednotku intenzivní péče a vyvážené zastoupení mužů a žen. Základním kritériem hodnocení je dynamika sérových hladin selenu u těchto dvou skupin. Pacientům ve skupině 1 i.v. s vyšší hodnotou ABSI byl podáván selen parenterálně v doporučené dávce 400 mikrogramů/den po dobu 5 dní. Pacientům ve skupině č. 2 p.o. s nižší hodnotou ABSI byl selen podáván perorálně v dávce 100 mikrogramů/den. Doba podávání selenu byla 5 dní. Začátek podávání byl stanoven na 24 hodin od úrazu. U pacientů byly hodnoceny výživové parametry z hlediska příjmu a výdeje energie vzhledem k nastaveným nutričním plánům, laboratorní parametry související jednak s výživou a jednak s popáleninovým traumatem.

Sekundárními cílem bylo dosažení nutričních cílů, porovnání celkové doby hospitalizace, délky pobytu na jednotce intenzivní péče, laboratorních parametrů v období 14 dní od úrazu. Při sledování hladin dynamiky hladin selenu se skupiny při vstupním odběru skupiny v průměru pohybovaly v normálním rozmezí sérových hladin selenu, ovšem skupina p.o. měla průměrně hodnotu nižší než skupina i.v.. Následně podstatně více stoupla sérová hladina u skupiny i.v. ovšem měla i větší tendenci klesat. Ukazatel LOS/ %PP byl vyšší u skupiny i.v.-1,5 dne/ 1 % PP, u skupiny p.o. představoval 1 den /1 % PP. Délka pobytu na JIP byla u skupiny i.v. delší v průměru o 14,5 dne a celková doba hospitalizace byla delší u skupiny i.v. v průměru o 22 dní. Vzhledem k tomu, že se jednalo o malou skupinu pacientů, výsledky nejsou statisticky signifikantní. Pacienti skupiny i.v. nedosahovali lepších nutričních výsledků a ani neměli kratší dobu hospitalizace a pobytu na JIP než pacienti ze skupiny suplementované per os. Z těchto důvodů nelze zcela vyloučit možnost, že u pacientů s nižší závažností popáleninového úrazu by bylo možno používat substituci selenu perorálně, což je ve výsledném efektu pro pacienta méně zatěžující a ekonomicky výhodnější.